

ПОРЯДОК

погодження місць та періодичності відбору проб і затвердження переліку контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти

I. Загальні положення

Цей порядок розроблено відповідно до вимог Закону України «Про місцеві державні адміністрації», Водного кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 11.09.1996 № 1100 «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується», постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами», інструкції «Про порядок погодження та видачі дозволу на спеціальне водокористування НВН 33/5.1.02.83», затвердженої наказом Мінводгоспу СРСР від 30.12.1983 №354 (в частині, що не суперечить Водному кодексу України), Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 15.12.1994 № 116, ДСТУ ISO 5667-10: 2005 Якість води. Відбирання проб. Частина 10. Настанови щодо відбирання проб стічних вод, КНД 211.1.2.008-04 "Гідросфера. Правила контролю складу і властивостей стічних та технологічних вод", КНД 211.1.0.009-94 "Гідросфера. Відбір проб для визначення складу і властивостей стічних та технологічних вод. Основні положення".

Порядок визначає механізм встановлення місць та періодичності відбору проб, переліку контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти, необхідних для проведення розрахунків проекту нормативів гранично-допустимого скиду та оцінки впливу зворотних вод на водні об'єкти.

Положення цього порядку розповсюджуються на відбір проб стічних та технологічних вод, що підлягають державному та відомчому контролю.

II. Визначення термінів

Гранично допустимий скид (ГДС) речовини – показник максимально допустимої в одиницю часу кількості (маси) речовини, відводиться із зворотними водами у поверхневі води, який з урахуванням встановлених

обмежень на скид цієї речовини від інших джерел забруднення гарантує дотримання норм її вмісту в заданих контрольних створах (пунктах) водного об'єкта. Таким чином, величини ГДС речовин визначаються і встановлюються, як правило, для кожного із сукупності випусків зворотних вод, пов'язаних єдністю водного об'єкта (тобто за басейновим принципом), з урахуванням оптимального розподілу його асимілюючої спроможності.

Господарсько-питна категорія водокористування - це використання водних об'єктів як джерел господарсько-питного водопостачання, а також для водопостачання підприємств харчової промисловості.

Категорія якості води – показник ступеня забрудненості водного об'єкта, який визначається за сукупністю встановлених показників складу і властивостей води і дотримання якого є обов'язковим протягом визначеного часу.

Комунально-побутова категорія водокористування - це використання водних об'єктів для купання, заняття спортом і відпочинку населення, вимоги до якості води, що встановлені для комунально-побутового водокористування, поширюються на водні об'єкти або їх ділянки, які знаходяться в межах населених пунктів.

Контрольний створ (КС) – поперечний перетин водотоку, в якому здійснюється контроль за якістю води.

Норми якості води - сукупність встановлених допустимих значень показників складу і властивостей води водних об'єктів, в межах яких надійно відвертається шкода здоров'ю населення, забезпечуються нормальні умови водокористування і екологічне благополуччя водного об'єкта.

Природна фоновая якість – якість води, що сформована природними процесами за відсутністю антропогенного навантаження або в умовах тривалого неінтенсивного впливу антропогенних факторів, що важко піддаються регулюванню.

Рибогосподарська категорія водного об'єкта - це водотоки, водойми або окремі їх ділянки, що використовуються (можуть використовуватись) для промислового добування риби та інших об'єктів водної промисловості або мають значення для відтворення їх запасів.

Розрахунковий створ (РС) – створ, для якого визначають розрахункові характеристики водного об'єкта, ним можуть бути контрольний, фоновий гідрометричний, гирловий (для річок) та інші створи.

Ситуаційний план – це зображення на карті або плані рельєфу місцевості із виділенням водного об'єкту та місця скиду зворотних вод.

Умови скиду зворотних (стічних, скидних, дренажних) вод – сукупність встановлених на сучасний період і перспективу характеристик витрат, складу і властивостей зворотних вод, режиму і місця їх скиду до водного об'єкта.

Фоновий створ (ФС) – створ, що розташований на водному об'єкті безпосередньо до місця впливу скиду зворотних вод з урахуванням напрямку течії.

III. Порядок погодження місць та періодичності відбору проб води при скиді зворотних вод у водні об'єкти і затвердження переліку контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти

3.1. Повноваження щодо погодження місць та періодичності відбору проб, переліку контрольованих показників скиду стічних (зворотних) вод у водні об'єкти належить Львівській обласній державній адміністрації.

3.2. Від імені Львівської обласної державної адміністрації департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації (далі-Департамент) приймає рішення щодо погодження місць та періодичності відбору проб, переліку контрольованих показників скиду стічних (зворотних) вод у водні об'єкти.

3.3. Департамент погоджує місця відбору проб (створи) на водних об'єктах методом видачі відповідного листа-погодження, із встановленням місць (створів), в яких необхідно проводити відбір проб води, а також погоджує представлену суб'єктом господарювання карту аналітичного контролю якості очищення зворотних (стічних) вод, в якій зазначається перелік контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти та періодичність контролю.

IV. Умови погодження місць та періодичності відбору проб води при скиді зворотних вод у водні об'єкти і затвердження переліку контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти

4.1. Для погодження місць та періодичності відбору проб, переліку контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти, суб'єкт господарювання зобов'язаний представити в департамент:

4.1.1 заяву від суб'єкта господарювання;

4.1.2 вкопійювання з картосхеми ситуаційного плану розташування об'єкту на місцевості із зазначенням водотоку, в який буде проводитись скид зворотних вод, із нанесенням місць випусків зворотних вод відносно водного об'єкту (із зазначенням масштабу);

4.1.3 описову частину місця скиду зворотних вод (назва суб'єкту господарювання та водного об'єкту, характеристика очисних споруд і методів очистки стічних вод, категорія стічних вод);

4.1.4 висновок місцевих органів з будівництва та архітектури про розташування випусків зворотних вод щодо меж населеного пункту, а при розміщенні їх у межах населеного пункту – визначення відстані до нижньої за течією границі забудови;

4.1.5 лист Державної екологічної інспекції у Львівській області з попередніми встановленими місцями та періодичністю відбору проб, переліку контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти, якщо такий видався;

4.1.6 інші документи та нормативно-правові акти, передбачені природоохоронним законодавством відповідно до особливостей водовідведення стічних вод.

4.2. Підставами для переоформлення встановлення місць, періодичності відбору проб, переліку контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти є:

4.2.1 зміна умов скиду зворотних вод;

4.2.2 типу очисних споруд і/чи типу очистки;

4.2.3 водокористувача;

4.2.4 зміна типу зворотних вод, або категорії водного об'єкту.

4.3. У разі виникнення інших підстав для переоформлення листа-погодження і/чи карти аналітичного контролю суб'єкт господарювання зобов'язаний протягом десяти робочих днів з дня настання таких підстав подати до Департаменту заяву про переоформлення листа-погодження і/чи карти аналітичного контролю з представленням для цього необхідних документів (зазначених в п.4).

4.4. Перелік підстав для відмови у погодженні місць, періодичності відбору проб, переліку контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти:

4.4.1 відсутність або протермінованість будь-якого з документів (зазначених в п.4);

4.4.2 невідповідність представлених матеріалів вимогам чинного природоохоронного законодавства та нормативних документів, відповідно до законодавства України, постанов Кабінету Міністрів України, наказів Мінприроди України, які регулюють правила охорони поверхневих вод від забруднення, стан навколишнього середовища;

4.4.3 невідповідність ситуаційного плану до фактичного розташування створів та скидів зворотних вод;

4.4.4 законом можуть встановлюватись інші підстави для відмови у видачі листа-погодження і/чи карти аналітичного контролю.

V. Загальні вимоги щодо погодження місць та періодичності відбору проб води при скиді зворотних вод у водні об'єкти і затвердження переліку контрольованих показників скиду зворотних вод у водні об'єкти

5.1. Розташування випусків зворотних вод визначає розміщення на гідрографічній мережі більшості контрольних створів.

5.2. Місце скидання стічних вод повинне знаходитися нижче межі населеного пункту за течією водотоку на відстані, яка включає вплив згідно із наведеними факторами.

5.3. Місця відбору проб визначають, базуючись на схемі розташування та взаємодії об'єктів контролю з урахуванням їхніх особливостей.

5.4. Місця відбору проб окремих потоків течії водного об'єкту мають бути розташовані перед ділянками їхнього змішування, поза зонами можливого впливу підпору.

5.5. Місця відбору проб повинні мати пристрої та стаціонарне обладнання для отримання проби води.

5.6. Для здійснення відбору проб води водокористувачам необхідно обладнати водні об'єкти спеціальними спорудами згідно з КНД 211.1.2.009-94 та п.23 постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами».

5.7. Встановлення обмежень на скидання забруднюючих речовин залежить від категорії якості поверхневих вод, передбаченої для окремих ділянок водного об'єкта.

5.8. Відбір проб в місці скиду, а також вище та нижче скиду у місцях контрольних та фонових гідростворах проводить акредитована (атестована) лабораторія для одержання результатів аналітичного контролю зворотних (стічних) вод на замовлення суб'єкта господарювання.

5.9. У карті аналітичного контролю погоджується час та частота відбору проб, перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується.

5.10. Перелік речовин та інших показників має включати всі специфічні речовини характерні для складу даних зворотних вод.

5.11. Показники, що входять до сукупності норм якості води, називаються нормованими показниками складу і властивостей води. Вони включають нормовані властивості води, тобто загальні вимоги до фізичних, хімічних, біологічних характеристик властивостей води (температури, водневого показника рН, запахів, присмаків, токсичності води та ін.) і нормовані речовини, що характеризуються нормами їх вмісту і гранично допустимими концентраціями (ГДК) у воді водних об'єктів для різних категорій водокористування.

5.12. Норми якості води в поверхневих і морських водних об'єктах встановлюються для господарсько-питного, комунально-побутового і рибогосподарського видів водокористування.

5.13. Час та частоту відбору проб встановлюють у відповідності з метою контролю, з урахуванням особливостей об'єктів контролю, на основі наявних або спеціально одержаних даних щодо неоднорідності складу та властивостей вод об'єкту контролю.

5.14. Відбір проб водокористувачем повинен здійснюватись з частотою, що дозволяє контролювати неоднорідність складу або властивостей вод у прийнятих межах з прийнятою ймовірністю (КНД 211.1.0.009-94 "Гідросфера. Відбір проб для визначення складу і властивостей стічних та технологічних вод. Основні положення" додаток А).

5.15. Якщо значення показника або групи показників вийшли за межі встановлених припустимих розходжень частоту відбору проб води підвищують для з'ясування причин розходжень.

5.16. У період очікуваних або наявних змін складу і властивостей вод об'єкту контролю, що сталися у результаті аварії, повені, ремонту тощо, проби відбирають у 2-3 рази частіше ніж звичайно, з відповідним коригуванням частоти відбору, після стабілізації значень показників, що контролюються.

5.17. Час і частоту відбору проб у місцях систематичного відбору періодично коригують з урахуванням одержаних результатів, а також даних щодо можливих або наявних змін у об'єктах контролю.
